

Leerstoornissen in de bovenbouw

Regina Caelilyceum, Dilbeek

Katrien Moonen en Ann Deleenheer – leerlingenbegeleiding

Leerlingenbegeleiding op RC

- ASO, in de rand
- 4 pijlers van de leerlingenbegeleiding:
 1. De schoolloopbaan
 2. Leren en studeren
 3. Veiligheid en gezondheid
 4. Psychisch en sociaal functioneren

Organisatie leerlingenbegeleiding

- Sterke preventieve werking voor alle leerlingen:
Via laagdrempelig trefpunt
- Werking klassenleraren – leerlingenbegeleiding versterkt
- Verschillende oudercontacten
- Interne organisatie overleg gevoed door leerlingenvolgsysteem:

Leerlingenbegeleiders, coördinatoren, directie en CLB overleggen wekelijks

Sticordimaatregelen op onze school

- Afspraken tussen de school en leerlingen met leerstoornissen en hun ouders
- Bespreking op kennismakingsklassenraden oktober
- Vertaald in werkdocumenten naar vakleerkrachten

- Uiteindelijke doel:
focus op zelfredzaamheid verhogen

Schoolbevolking - leerstoornissen

leerjaar	leerlingen	met leerstoornis	Dyslexie	dyscalculie	AD(H)D	ASS	commor	sterk
3 ^{de} jaar	178	19	15	1	5		2	Economie Hum Wet
4 ^{de} jaar	174	15	9	1	5	1	1	Economie Weten
5 ^{de} jaar	139	14	8	1	7	1	2	Ec/wet Hum Wet
6 ^{de} jaar	158	19	16	1	3		1	Wisk/wet Hum Wet
Tot	649	67	48	4	20	2	6	

Procedure sticordmaatregelen

- 2 mogelijkheden:
 - Een leerling dient zich aan met een attest (in de meeste gevallen)
 - Een leerling dient zich aan zonder attest

Leerstoornis met attest

- Aanvraagformulier in te vullen door de leerling (september)
- Kennismakingsklassenraden: goedkeuring van maatregelen (oktober)
- Verwerking in overeenkomst
- Overeenkomst blijft geldig tot kennismakingsklassenraad van het daarop volgende schooljaar

Leerstoornis zonder attest

- Melding via klassenraad, ouders, leerling, vakleerkracht
- Toestemming ouders voor verder onderzoek
- Consult van vakleerkrachten door CLB via signalisatielijst
- Intake CLB - leerling
- Indien nodig: verder onderzoek
- Stoornis:
 - Dyslexie: attest uitgeschreven door CLB
 - AD(H)D : doorverwijzing door CLB
- Mits toestemming ouders: communicatie naar de school en opstart sticordimaatregelen

De maatregelen onder de loep

- Wederzijds engagement
- Stimuleren zelfredzaamheid (via ICT, laptopgebruik)
- Basis 'Zit Stil' en 'Let op'.
- Haalbaarheid
- Onderscheid tussen maatregelen voor iedereen en individuele maatregelen

Voorbeeld van aanvraag & overeenkomst

- Word doc.

Struikelblokken & evolutie

- Gebruik van laptop: zelfredzaamheid stimuleren
- Extra tijd: proces hierbij bewandeld op school:
van 10% meer tijd, naar 20% meer tijd
van S-vragen naar voor iedereen kortere examens
- Weerstand:
spellingsfouten?
werkwoordsfouten?
vakjargon
- buddy

Praktische realisatie

Tijdrovende inventaris eerste trimester

veel verschillende leerlingen, veel maatregelen te onthouden door betrokken vakleerkrachten

→ leerlingenvolgsysteem: maatregelen per leerling vermeld

→ matrix per jaar: met inventaris maatregelen

Praktische realisatie

- Examens

mondelinge toelichting, extra pauze:

→ sticordiklas:

toezichtbeurten in schoolorganisatie opnemen:

knelpunten

- CLB
- Ouders
- School
 - leerlingenbegeleiding
 - klas
 - leerkrachten
 - leerlingen

-
- CLB:
tijdsgebrek voor testings
beroepsgeheim
 - Ouders:
ouders die geen diagnose wensen
hoge verwachtingen
school ter verantwoording (beroepsprocedure)

Knelpunten binnen de school

- Leerlingenbegeleiding
soms teveel bezig met praktische organisatie,
te weinig met verwerkingsproces bij diagnose
- Schoolbeleid
beleidsmaatregelen niet altijd sterk verbonden
met visie op zorg

Knelpunten op klasniveau

- Grote klassen:
intensere opvolging leerkracht niet vanzelfsprekend
- Grote heterogeniteit
veel leerlingen met verschillende zorgen
→ oplossing :
Een aantal maatregelen voor iedereen van toepassing,
inzetten op aanpak van leerlingen,
inzetten van maatregelen die voor alle leerlingen een gunstig
effect hebben (bv. alle examens in Verdana 12 afdrukken)
- Groepsdynamica:
Bij AD(H)D: impact op het groepsgebeuren

Knelpunten bij vakleerkrachten

weerstand:

arbeidsintensief,
gevoel van betutteling leerlingen i.p.v. versterking
zelfredzaamheid,
leerplanvereisten,
te weinig achtergrondkennis problematiek,
heterogene klasgroepen

Knelpunten bij vakleerkrachten

- Hoe gaan we er mee om?
 - ...
 - probleem bespreekbaar maken
 - mee nadenken over praktische oplossingen en ondersteuning hierbij bieden
 - boekjes met uitleg over problematiek ter beschikking houden
 - externe professionals uitnodigen op ouderavonden of personeelsvergadering om echt te kunnen bemeesteren op groepsniveau.
-

Knelpunten bij leerlingen

- basisstudievaardigheden vaak onvoldoende aanwezig
→ meer inzetten op basisstudievaardigheden voor alle leerlingen

via klassenlerarenmomenten

leerlijn plannen organiseren schematiseren structureren
vakoverschrijdende samenwerking uitbouwen

Toekomst

- Ultieme doel:
sleutels tot zelfredzaamheid aanreiken
- Met passie, opleiding en volharding.
- Zoals Carol Dweck, auteur van Mindset

.

*Zorg voor leerlingen met leerstoornissen in de
bovenbouw van een ASO school*